

Biuletyn informacyjny ZG PZKO 4/2009

- I. Wstęp**
- II. Zaproszenie na XXI Zjazd Delegatów PZKO**
- III. Wyniki Ankiety Przedzjazdowej**
- IV. Obwodowe Konferencje Delegatów Zjazdu PZKO**
- V. Założenia Programowe - pod dyskusję delegatów**
- VI. Akces i Umowa z Kongresem Polaków**

Opracował: Sekretariat ZG PZKO

W Czeskim Cieszynie, dnia 18.11.2009

I Wstęp

Trzeci w tym roku Konwent prezesów, zaplanowany na 18.11. br. podsumuje dotychczasowe wyniki przygotowań do XXI Zjazdu PZKO i uściśli zakres zadań, które jeszcze należy wykonać. Przekazywane informacje dotyczą Obwodowych Konferencji Delegatów Zjazdu, wyników wyboru przedstawiciela do ZG, propozycji kandydatów do Rad ZG kolejnej kadencji, tematów oraz wniosków dyskusji. Kolejnym punktem programu Konwentu są wyniki ankiety przedjazdowej. Ze względu na niższą niż oczekiwano ilość odpowiedzi Miejskowych Kół nie można wyniki uogólniać, ale można o nich dyskutować ew. według nich korygować swe poglądy. W trakcie obrad zostaną też przekazane informacje organizacyjne dotyczące przygotowań Zjazdu i jego zaplanowanego przebiegu ze względu na miejsce jego przeprowadzenia tj. w Domu Robotniczym w Suchej Górnej. Opóźnienia techniczne w sporządzeniu materiałów zjazdowych zostaną w postaci tabelarnej z komentarzem przedstawione podstawowe dane o wynikach działalności, gospodarowaniu zapotrzebowaniem przyszłościowych rozwiązań programowych i organizacyjnych. Końcowym punktem obrad Konwentu ma być dyskusja na tematy przedstawione niniejszym biuletynie.

II. Zaproszenie na XXI Zjazd Delegatów PZKO

Zapraszamy wybranych w Miejskowych Kołach PZKO oraz w Zarządzie Głównym PZKO delegatów do udziału w **XXI Zjeździe PZKO**. Poniżej podajemy podstawowe informacje dotyczące organizacji Zjazdu.

Informacje Zjazdowe

Kiedy: **5.12.2009**
Gdzie: **Dom Robotniczy Sucha Górna (obok Domu PZKO)**
Opłata za delegata: **200,- Kč**
Rozpoczęcie prezentacji: **godzina 7.30**
Rozpoczęcie Zjazdu: **godzina 9.00**
Przerwa obiadowa: **12.30 - 13.30 (obiad zapewniony)**
Na dworcu kolejowym w Suchej Górnej będzie od godziny 7.30 czekać autobus, który delegatów przewiezie do Domu Robotniczego w Suchej Górnej - ilość kursów przewozu według zapotrzebowania. Parking samochodów jest wzdłuż Domu Robotniczego, w kierunku kościoła oraz obok cmentarza.

Na miejscu można zakupić:

"Kalendarz Śląski 2010"
"Po naszymu pieszo i na skrzydłach" Anieli Kupiec
"Kluby Kobiet w życiu Związku"

Pociąg: Mosty u Jabłonkowa - Sucha Górna

Pociąg Bogumin – Kocobędz (przesiadka do Suchej Górnej)

	Odjazd
Mosty	6.39
Bocanowice	6.48
Nawsie	7.08
Gródek	7.12
Bystrzyca	7.17
Wendrynia	7.20
Trzyniec	7.25
Końska	7.28
Ropica	7.31

	odjazd
Bogumin	6.45
Lutynia Dolna	6.49
Dziećmarowice	6.53
Karwina	7.00
Karwina-Darków	7.03
Łąki	7.11
Kocobędz	7.14

Czeski Cieszyn	7.42
Kocobędz	7.47
Olbrachcice	7.54
Sucha Górna	7.57

Autobus Karwina - Sucha Górna

Kar.-aut.nádr.	6.55	7.55
Kar.-N.Město ČSAD	6.56	7.56
Kar.-N.Město,stadion	6.59	7.59
Kar.-Hranice,bazén	7.03	8.03
Kar.-Mizerov,urnová háj	7.05	8.05
Kar.-Ráj,Kosmonautů	7.07	8.07
Kar.-Ráj,nemocnice	7.09	8.09
Kar.-Fryštát,univerz.	7.12	8.12
Kar.-N.Město,ob.dům	7.15	8.15
Kar.-Fryštát,žel.stanice	7.16	8.16
Kar.-Doly,Sovinec	7.18	8.18
Kar.-Doly,zast.ČSA	7.20	8.20
Kar.-Doly zast.Gabriela	7.22	8.22
Kar.-Doly,rozs.Barbora	7.23	8.23
Kar.-Doly,zast.Barbora	7.25	8.25
H.Suchá-František	7.27	8.27
H.Suchá-dvůr	7.29	8.29

Komunikacja miejska nr. 13

Šumbark-nám.T.M.	7.54
Šumbark-SNP	7.55
Hav.-žel.stanice	7.57
Hav.-kostel	7.59
Hav.-radnice	8.00
Hav.-spořitelna	8.02
Hav.-nár.třída	8.04
Hav.-samoobsluha	8.05
Hav.-Podlesí,Těšínská	8.07
Hav.-čerp.stanice	8.08
Hav.-Bludovice	8.11
Hav.-Živ.U Přátelství	8.12
Hav.-Živ.,pož.zbrojnice	8.13
Hav.-Živ.,muzeum	8.14
Hav.-Živ.,rozc.	8.15
Hav.-Živ.,Pacalůvka	8.16
Horní Suchá,U Pavlasů	8.18
Horní Suchá.žel.st.	8.21
Horní Suchá,škola	8.22
Horní Suchá,Děl.dům	8.23

III. Wyniki Ankiety Przedzjazdowej

1. Polski Związek Kulturalno-Oświatowy to po 1947 r. najbardziej zasłużona dla podtrzymania polskości mieszkańców lewobrzeżnej części Śląska Cieszyńskiego organizacja społeczna w RC. Jakie warunki musiałyby zostać spełnione, by we współczesnej rzeczywistości społeczno-politycznej mogła ona nadal odgrywać rolę kreatora tożsamości narodowej.

a) programowe

46 %

b) organizacyjne,

38 %

c) kompetencyjne, przekształceniu miejscowych kół w stowarzyszenia społeczne z inną nazwą, własnym statutem (samodzielnym akcesem w Kongresie Polaków

16 %

2. Czy w strukturze pionowej PZKO należałoby zachować rady obwodowe?

a) tak, na okres 4-letni

70 %

b) tak na okres 2-letni

17 %

c) nie, funkcję koordynacyjną ma Konwent Prezesów

13 %

3. Zmiany kompetencji i struktury organizacyjnej ZG

a) zachować stan obecny

68 %

b) ZG PZKO organ decyzyjny – organ wykonawczy sekretariat

na czele z dyrektorem

21 %

c) struktura ZG bez przedstawicieli obwodów, 15 osób

11 %

4. Młode pokolenie do struktur kierowniczych ?

- a) **poprzez Sekcję Młodych przy Radzie Młodzieży ZG** 58 %
 b) **poprzez umowy o stypendium z RP** 27 %
 c) **poprzez pełne stypendium związkowe każdej kadencji** 15 %

5. Podtrzymać akces do Kongresu Polaków

- a) **tak, ale należy wynegocjować nowe warunki** 41 %
 b) **nie** 35 %
 c) **nie wiem wymagane jest porozumienie społeczno-polityczne utworzenia samorządu polskiej mniejszości narodowej w RC** 24 %

6. Czy zachować w dotychczasowym brzmieniu i kształcie, godło, logo, sztandar, flagi, odznaczenia.

- a) **godło przekształcić** 24 %
 b) **godło należy zachować, na co dzień używać logo** 69 %
 c) **opracować nowe symbole i sztandar,** 7 %

8. Opieka nad absolwentami szkół podstawowych w MK

- a) **działalność w miejscowym „Klubie Młodych“** 65 %
 b) **udział w młodzieżowych imprezach ZG** 26 %
 c) **nie trzeba nic zmieniać** 9 %

9. Kto może decydować o rozwiązaniu Miejscowego Koła?

2/3 z minimalnie oneonych 50 % wszystkich zarejestrowanych członków

- a) **TAK** 83 %
 b) **NIE** 17 %

10. Kto decyduje o dalszym wykorzystaniu majątku zarządzanym przez MK w razie jego likwidacji ?

- a) **ZG PZKO na podstawie wniosku członków przyuchwaleniu rozwiązania Koła** 71 %
 b) **prosimy o sformułowanie wniosku** 29 %

W ankiecie wzięły udział Miejscowe Koła:

Olbrachcice, Cz. Cieszyn Osiedle, Kocobędz, Park Sikory, Sibica, Bogumin, Lztynia Dolna, Skrzeczkoń, Wierzniovice, Hawierzów, Błędowice, Cierlicko Centrum, Cierlicko Kościelec, Hawierzów III. Sucha Górna, Hawierzów Sucha, Żywocice, Szumbark, Raj, Sowiniec, Srare Miasto, Dąbrowa **razem MK 24 - 52 %**

Rzeka, Jabłonków, Guty, Leszna Dolna, Oldrzychowice. Osiedle, Trzyniec Wieś **razem MK 7 - 25 %**

suma 31 - 37 %

IV Obwodowe Konferencje Delegatów Zjazdu PZKO

Wyniki odbytych Obwodowych Konferencji były w kolejności terminów następujące:

Data	Obwód	Miejsce	Prowadził	ZG	Il.Del.	Udział Wybrany	Kandydaci
1.	03.11.	Bystrzyca	Bystrzyca	Drong	Stopa	Drong	?

2.	03.11.	Karwina	Raj	Matuszyński	Chwajol	28		Matuszyński	0
3.	03.11	Bogumin	Skrzeczoń	Czapek	Stopa			Toboła O.	
4.	04.11.	Hawierzów	Błędowice	Wygrys	Wygrys	21	81	Puszkiewicz	0
5	05.11.	SUSTOL	Olbrachcice	Mrózek	Wygrys				
6.	06.11.	Cieszyn	Cz. Cieszyn	Tomanek	Stopa				
7.	11.11.	Jabłonków	Jabłonków	Ryłko	Stopa	38		Ryłko	3
8.	12.11.	Orłowa	Orł -Lutynia	Jędrzejczyk	Chwajol			Kubanek	
9.	19.11.	Trzyniec	Terasa	15.00 godz.	Suchanek A.				
10.	20.11.	Gnojnik	Gnojnik	17.00 godz.	Stopa Z.				

Kandydaci do Rad ZG Sknouril, Byrtus W, Hajduk B. Kufa J. + 5
Kandydaci z ZG i sekcji Byrtus P. *Chwajol D.* Stopa G. *Stopa Z.*
Kandydaci do Rady Młodzieży przy ZG
Komisja Rewizyjna PZKO Wygrys A. Bubik *Karolczyk*

V Założenia Programowe - pod dyskusję delegatów

Zjazd przebiega pod hasłem:

Łączenie pokoleń warunkiem naszego przetrwania-jedność w różnorodności

Hasło odzwierciedla potrzebę włączenie do pracy związkowej młodszych generacji i dostosowania struktury organizacyjnej PZKO do nowych zadań, by stopniowo za to ustawicznie przekazywać młodzieży pałeczkę przewodnictwa. Stan obecny jest na tym odcinku a w szczególności w związkowej kadrze kierowniczej niezadowalający. Oprócz innego świadczy o tym również skład wiekowy delegatów uczestniczących w Zjeździe. W składzie delegatów jest w wieku poniżej 40 lat około 20 %, tj. tyle samo co w kategorii nad lat 65. Po 20 latach przemian społeczno-politycznych jest społeczeństwo znacznie zróżnicowane. Dotyczy to również bezinteresownego udziału w pracy społecznej. W gronie działaczy Związkowych brak jest przedstawicieli generacji średniej (30 – 50 lat), Młodzież (do 30lat) udziela się w zespołach ludowych mniej już w Klubach Młodych jeszcze mniej w chórach PZKO, wyjątkiem jest Gorol, Melodia, Dźwięk. W społeczeństwie jako całości jak również u części członków PZKO i to bez różnic generacyjnych, przetrwały niektóre przyzwyczajenia z czasów dyktatury partyjnej: – *nie wychylać się z masy, w decyzjach dołączyć do ogółu, uchylać się od wykonywania funkcji kierowniczych, krytykować władzę* (czasem i bezpodstawnie). Podstawowym zadaniem przyszłej kadencji jest wyrugować odziedziczone z przeszłości stereotypy, zapobiec obojętności współczesnej młodzieży wobec sprawy narodowej i tradycji regionalnych.

W związku z tym należałoby poddać pod dyskusję sprawy, które mogą zostać proponowane do programu przyszłej kadencji. Przedstawiają się one następująco:

1. Zaangażowanie młodego pokolenia do działań PZKO

a) przekazywanie funkcji kierowniczych w MK i ZG. Proponuje się powiększyć liczbę członków Rad ZG (poszerzyć dotychczasowe 5 osobowe prezydium) o kolejnych 5 osób odpowiednio ukierunkowanej z generacji pod 40 lat , by wspomagać lub prowadzić Rady (wymaga uzupełnienia § 27 statutu) Osoby te powinny się rekrutować z działaczy sekcji ZG i być proponowane przez ich Zarządy.

b). Zadać, by w skład nowego ZG wszedł przedstawiciel SAJ, gdzie powinien lansować sposoby przygotowania absolwentów szkół wyższych do funkcji kierowniczych w Związku

c) Poprzez działalność Rad Obwodowych zapewnić absolwentom danej szkoły zbiorczej i innym zainteresowanym, możliwość zaangażowania się w wybranym Klubie Młodych jednego z Miejscowych Kół w Obwodzie .

c) Nawiązanie współpracy z Kółkami zainteresowań młodzieży szkolnej szkoły zbiorczej danego obwodu oraz wspieranie ich działalności w celu zapewnienia narybku chórom, zespołom ludowym, teatrowi amatorskiemu działającym w Miejscowych Kołach Obwodu. Wspomagać organizacyjnie i lokalowo drużyny harcerskie i gromady zuhowe istniejące przy szkołach zbiorczych lub pomagać założyć nowe.

2. *Transgraniczny Regionalizm odbiciem wspólnoty etnicznej Śląska Cieszyńskiego i wsparcia mniejszości polskiej na Zaolziu*

a) Organizowanie wspólnych lub zwierzciadlanych imprez zasięgu regionalnego w całym spektrum działalności kulturalno-oświatowej (Maj nad Olzą, Festyny i Jarmarki, Dzień tradycji i stroju Regionalnego, Gorolski Świąto, Festiwale folkloru itd.)

b) Podtrzymywanie współpracy z regionalnymi związkami w Polsce na podstawie obowiązujących umów (Macierz Ziemi Cieszyńskiej, Związek Podhalań, Związek Górnośląski, Opolskie Towarzystwo Kulturalne, Miłośnicy Ziemi Tarnogórskiej ew. kolejni według obopólnych zainteresowań.

c) Transgraniczna popularyzacja i poszerzenie terytorialnego zasięgu „Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego“ przy Radzie Oświaty ZG PZO na sąsiednie instytucje oświatowe w Polsce i po stronie czeskiej (Uniwersytety trzeciego wieku)

d) Działania w kierunku zachowania świadomości wspólnych korzeni etnicznych u współobywateli deklarujących narodowość czeską z propozycją opanowania poprawnego języka polskiego jako sposobu na przetrwanie gwary śląskiej na Zaolziu, organizowanie transgranicznych konkursów gwary dla młodzieży szkolnej jak polskich tak czeskich szkół.

3. *Zapewnianie organizacyjne działalności i środków finansowych dla zachowania stanu posiadania jak materialnego tak ideowego PZKO i jego jednostek organizacyjnych*

a) Podzielić w ZG działalność Rady Ekonomiczno-Organizacyjnej na Radę Ekonomiczną i nowo utworzoną Radę Organizacyjną. Celem tej Rady jest wdrażanie do kierowania pracą związkową współczesnych metod komunikacji osobistej i grupowej oraz wpływu na stosunki publiczne szczególnie w środkach przekazu. (internet, środki przekazu)

b) poszerzenie działalności Ośrodków usługowych ZG o funkcję menedżera finansowo-organizacyjnego świadczącego usługi wszystkim jednostkom organizacyjnym PZKO w zakresie poradnictwa grantowego, opracowania wniosków o granty, dotacje i sponsoring, opracowanie planów operacyjnych poszczególnych akcji i udział w ich rozliczeniu.

c) ustalanie w Radzie przedstawicieli Kongresu Polaków potrzeb wsparcia finansowego Senatu RP i Ministerstwa Kultury RC poszczególnych działalności społecznych i wspólny nadzór nad realizacją.

VI. Akces i Umowa z Kongresem Polaków

Akces PZKO do Kongresu Polaków zgłosił PZKO zaraz po XIX Zjeździe PZKO t.j. do końca roku 2001. Umowa o współdziałaniu została zawarta 31.8.2002 . Potrzeba jej opracowania została uchwalona XIX Zjazdem PZKO 2001 jako warunek uchwały o zgłoszeniu akcesu PZKO do KP. Tekst umowy został zaproponowany w ZG, skorygowany przez Kongres oraz w postaci ogólnikowej podpisany przez prezesów z półrocznym opóźnieniem. Według umowy należało współdziałać (jako **partnerzy t.j. RKP oraz ZGPZKO**) przy:

1. określaniu aktualnych problemów dotyczących polskiej mniejszości w RC
2. uzgadnianiu sposobów ich rozwiązywania.
3. opracowywaniu zasadniczych materiałów skierowanych do polskiego społeczeństwa w RC.

Ogólnoliniowy charakter umowy nie spełnił wymagań oczekiwanego partnerskiego współdziałania obu partnerów t.j. ZG PZKO i Rady Kongresu Polaków. Złożony przez PZKO akces do Kongresu Polaków uprawnia przedstawiciela Związku do udziału w obradach Rady Przedstawicieli i jej organów i do wpływu tylko jednym głosem na jej uchwały. PZKO jest największą organizacją stowarzyszoną w Kongresie mającą rozbudowane struktury terenowe i fachowe. Pomimo przekształceniu się niektórych sekcji na samodzielne stowarzyszenia są ich członkowie nadal zrzeszeni w miejscowych kołach PZKO. Przenikanie struktur organizacyjnych PZKO oraz w organizacji zrzeszonych w Kongresie nie jest brane pod uwagę w obecnie stosowanym jego statucie. Dotychczasowy sposób współdziałania w ramach Rady Przedstawicieli i sporadyczne nam przychylnie decyzje Rady Kongresu nas nie mogą zadowolić. Przyczynę widzimy w słabo zorganizowanej terenowej działalności Kongresu oraz w sposobach jakimi dochodzi do decyzji w kwestiach obchodzących całe społeczeństwo a ostatnio też w sposobach przekazywania do publicznej wiadomości. Rozwiązania niektórych problemów wymagają według naszego zdania szerszej analizy i konsensusu aktywnych przedstawicieli różnych kierunków społecznych i częściowo politycznych. Jako niedostateczne z punktu widzenia pierwotnych zamierzeń umowy o współdziałaniu widzimy brak czynności konsultacyjnej przynajmniej na sposób platformy 3 x 3. Dotyczy to szczególnie starań o udział Polaków w przedstawicielstwach gminnych ew. w innych gremiach politycznych, pozyskiwania młodzieży do działalności społecznej, wychowanie młodej kadry kierowniczej, która nie zniszczy dorobek swych poprzedników, przetrwania szkół polskich, koordynacji imprez, sposobów współpracy z lewym brzegiem Olzy i korzystania z dóbr współczesnej kultury polskiej. Nie jesteśmy również zadowoleni z poczynąń prasowych szczególnie z Głosu Ludu jako gazety wszystkich Polaków, którego wydawcą jest Kongres. Prezydium ZG rozważa możliwość wypowiedzenia umowy w terażniejszej postaci oraz proponuje wytworzenie komisji roboczej do przygotowania umowy ściślejszej w konkretach. Oczekuje, że przyszłe Zgromadzenia Ogólnego Kongresu przeanalizuje statut kongresu i uczyni poprawki, by przenikanie ich postanowień nie stwarzało kolizji.

Opracował Zygmunt Stopa 18.11.2009